

ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ ЕКСПОРТНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ

ПОПЕЛЬ Сергій Анатолійович

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Хмельницького університету управління і права імені Леоніда Юзькова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3834-1049>

Анотація. У статті проаналізовано історичні передумови становлення венчурного фінансування, його особливості та еволюцію у світовій фінансовій системі. Узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності венчурного фінансування та його основних характеристик як інструменту підтримки інноваційних підприємств.

Здійснено аналіз сучасних тенденцій розвитку глобального ринку венчурного капіталу, зокрема динаміки обсягів інвестицій, їх географічної структури та галузевої концентрації. Встановлено, що венчурні інвестиції дедалі більше зосереджуються у високотехнологічних секторах, передусім у сфері штучного інтелекту, фінансових технологій та біотехнологій, що визначає нові напрями розвитку інноваційної економіки. Окрему увагу приділено ролі венчурного фінансування у забезпеченні розвитку експортно-орієнтованих компаній, зокрема через підтримку масштабованих бізнес-моделей, інтеграцію підприємств у глобальні ланцюги створення вартості та комерціалізацію інноваційних продуктів.

Розглянуто особливості розвитку венчурного фінансування в Україні та визначено основні напрями інвестування у технологічні стартапи. Встановлено, що попри складні макроекономічні умови українська венчурна екосистема демонструє адаптивність та поступове зростання, зокрема у сферах AI, SaaS, FinTech та оборонних технологій.

Ключові слова: венчурне фінансування, венчурний капітал, інновації, стартапи, експортно-орієнтовані компанії, глобальний ринок венчурних інвестицій.

Постановка проблеми. Функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності відбувається в умовах високої динамічності світової економіки та значного рівня невизначеності. Експортно-орієнтовані підприємства значною мірою залежать від кон'юнктури міжнародних ринків, змін валютних курсів, політичної ситуації, регуляторного середовища та технологічних трансформацій. У таких умовах забезпечення стабільного розвитку та конкурентоспроможності компаній потребує постійного впровадження інноваційних рішень і нових бізнес-моделей.

Водночас реалізація інноваційних проєктів потребує значних фінансових ресурсів і характеризується високим рівнем ризику, що обмежує доступ підприємств до традиційних джерел фінансування. У зв'язку з цим зростає роль венчурного фінансування як специфічного механізму підтримки інноваційно орієнтованих компаній. Залучення венчурного капіталу створює можливості для розвитку нових

технологій, масштабування бізнесу та зміцнення позицій експортно-орієнтованих підприємств на міжнародних ринках.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових джерел свідчить, що проблематика венчурного фінансування сьогодні активно досліджується як іноземними, так і вітчизняними науковцями.

Так, Трабелсі Д., Ширі Г. та Озайген А. у своїй науковій праці аналізують вплив венчурних інвестицій на інноваційну активність компаній і доводять, що залучення венчурного капіталу сприяє розвитку технологічних інновацій, підвищенню конкурентоспроможності підприємств та активізації інвестицій у дослідження і розробки [1].

Грінвуд Д., Хан П. та Санчес Х. М. досліджують вплив венчурного капіталу на інноваційну активність підприємств та економічне зростання. Автори доводять, що венчурне фінансування є важливим джерелом підтримки високотехнологічних стартапів і сприяє розвитку інноваційних галузей економіки [2].

Крім того, Каммінг Д., Шмідт Д. та Вальц У. досліджували інституційні особливості функціонування венчурного ринку та вплив правового середовища на корпоративне управління у компаніях, що фінансуються венчурними інвесторами. У їхньому дослідженні на основі міжнародної вибірки компаній доведено, що якість правової системи та рівень захисту інвесторів суттєво впливають на структуру венчурних інвестицій та механізми управління венчурними компаніями [3].

Серед вітчизняних науковців вагомий внесок у дослідження венчурного фінансування зробили Дроздовський Я.П. та Фединець М.М., які у своїй праці аналізують особливості розвитку венчурного інвестування в умовах трансформації світової економіки та визначають його роль у фінансуванні інноваційних підприємств [4]. Скиба Г.І., Мазур Ю.В. та Несходовський І.С. досліджують венчурне фінансування як драйвер розвитку інноваційних підприємств у цифрову епоху, приділяючи значну увагу найбільш поширеним формам інвестування: венчурним фондам, краудфандинговим платформам, корпоративним венчурам, бізнес-акселераторам та інкубаторам [5]. Теоретичні аспекти венчурного фінансування розглядає Притуляк Н.М., який досліджує основні етапи інвестиційного циклу венчурного інвестора та роль інституту венчурних інвестицій в фінансовому забезпеченні діяльності високотехнологічних підприємств [6].

Попри значний інтерес науковців до проблематики венчурного фінансування, низка теоретичних та прикладних аспектів його функціонування залишається недостатньо дослідженою й досі. Зокрема, потребують подальшого наукового осмислення питання еволюції венчурного капіталу в умовах глобалізації, цифровізації економіки та посилення міжнародної конкуренції за інноваційні ресурси. Крім того, недостатньо висвітленими залишаються питання сучасної динаміки та структурних змін глобального ринку венчурних інвестицій, зокрема їх галузевої та географічної концентрації. Усе це зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у зазначеному напрямі.

Метою статті є дослідження економічної природи венчурного фінансування, аналіз тенденцій розвитку глобального ринку венчурного капіталу та обґрунтування його значення як інструменту підтримки інноваційної діяльності й розвитку експортно-орієнтованих підприємств.

Виклад основних результатів. Перші прояви венчурного фінансування зародилися після Другої світової війни, коли у 1946 році професор Гарвардської бізнес-школи Жорж Доріо заснував American Research and Development Corporation –

перший в історії інституційний венчурний фонд, що залучав капітал для фінансування молодих технологічних підприємств [7].

З того часу галузь венчурного фінансування зазнала істотної еволюції та модернізації. Початковий етап її розвитку був пов'язаний із формуванням механізмів поділу інвестиційних ризиків і стимулюванням підприємницької діяльності через створення спеціалізованих венчурних фондів. Суттєвий імпульс розвитку венчурного ринку припав на 1980-ті роки, коли внаслідок змін у регуляторних нормах і принципах діяльності інвестиційних фондів відбулося активніше залучення інституційних інвесторів. Зокрема, лібералізація правил для пенсійних фондів у межах ERISA (Employee Retirement Income Security Act 1974, федеральний закон США, який регулює діяльність приватних пенсійних і соціальних фондів) знизила фідучіарні ризики інвестування та відкрила доступ пенсійного капіталу до венчурних фондів. Додатково розвитку галузі сприяли податкові стимули початку 1980-х років, зокрема зниження максимальної ставки довгострокового податку на капітальний прибуток до 20 % після 1981 р., що підвищило інвестиційну привабливість венчурних вкладень і забезпечило масштабування венчурної індустрії [8].

У наступні десятиліття венчурне фінансування зазнало суттєвих змін під впливом глобалізації та технологічного прогресу. Особливо помітною ця трансформація стала у 1990–2000-х роках, коли розвиток інформаційних технологій, інтернет-економіки та нових цифрових бізнес-моделей сприяв активному зростанню кількості інноваційних стартапів. У цей період венчурний капітал поступово утвердився як один із ключових механізмів фінансування компаній із високим потенціалом зростання, які комерціалізують нові технології та інноваційні ідеї.

У сучасних умовах венчурний ринок характеризується значними обсягами інвестицій у високотехнологічні галузі, а також розширенням кола учасників інвестування. Поряд із традиційними венчурними фондами до фінансування інноваційних проєктів дедалі активніше долучаються інституційні інвестори, корпорації, хедж-фонди та інші фінансові посередники. У результаті венчурний капітал став важливим інструментом стимулювання технологічного розвитку, створення нових компаній та формування інноваційних екосистем у глобальній економіці [7].

Однак, попри тривалий період існування венчурного фінансування як окремого фінансового інструменту та значну кількість досліджень з питань його функціонування, у науковій літературі не сформовано єдиного узагальненого підходу до визначення його сутності. Так, Дроздовський Я.П. та Фединець М.М. трактують венчурне фінансування, як особливий різновид фінансування бізнесу, який передбачає інвестиції в нову компанію на початкових етапах її існування, і як правило венчурними називають ризиковані інвестиції [4].

Натомість Скиба Г.І., Мазур Ю.В. та Несходовський І.С. вважають це поняття набагато ширшим за змістом, зокрема на їх думку венчурне фінансування виступає однією з найефективніших форм підтримки підприємств, які працюють на передовій інновацій та технологічного розвитку (йдеться не лише про надання капіталу, а й про створення середовища, сприятливого для зростання) [5].

На думку Притуляк Н.М. венчурне фінансування – це гібридна форма забезпечення інноваційних компаній інвестиціями, що поєднує найефективніші функції як ринків капіталу, так і банків [6].

Узагальнюючи наведені наукові підходи, можна стверджувати, що венчурне фінансування є специфічним інструментом інвестиційної діяльності, який передбачає залучення капіталу до інноваційних підприємств або проєктів на ранніх стадіях їх

розвитку з метою реалізації перспективних технологічних і бізнес-ідей. Такий вид фінансування спрямований не лише на отримання фінансового прибутку в довгостроковій перспективі, але й на стимулювання інноваційної діяльності, комерціалізацію нових технологій та формування конкурентоспроможних компаній у наукомістких галузях економіки.

Поряд із визначенням сутності венчурного фінансування важливим є також розкриття його ключових характеристик та ознак. Їх аналіз дає можливість більш повно зрозуміти механізми функціонування венчурного капіталу, особливості його використання у фінансуванні інноваційних проєктів, а також специфіку взаємодії між інвесторами та підприємствами-реципієнтами інвестицій. Основні характеристики венчурного фінансування наведено на рис. 1.

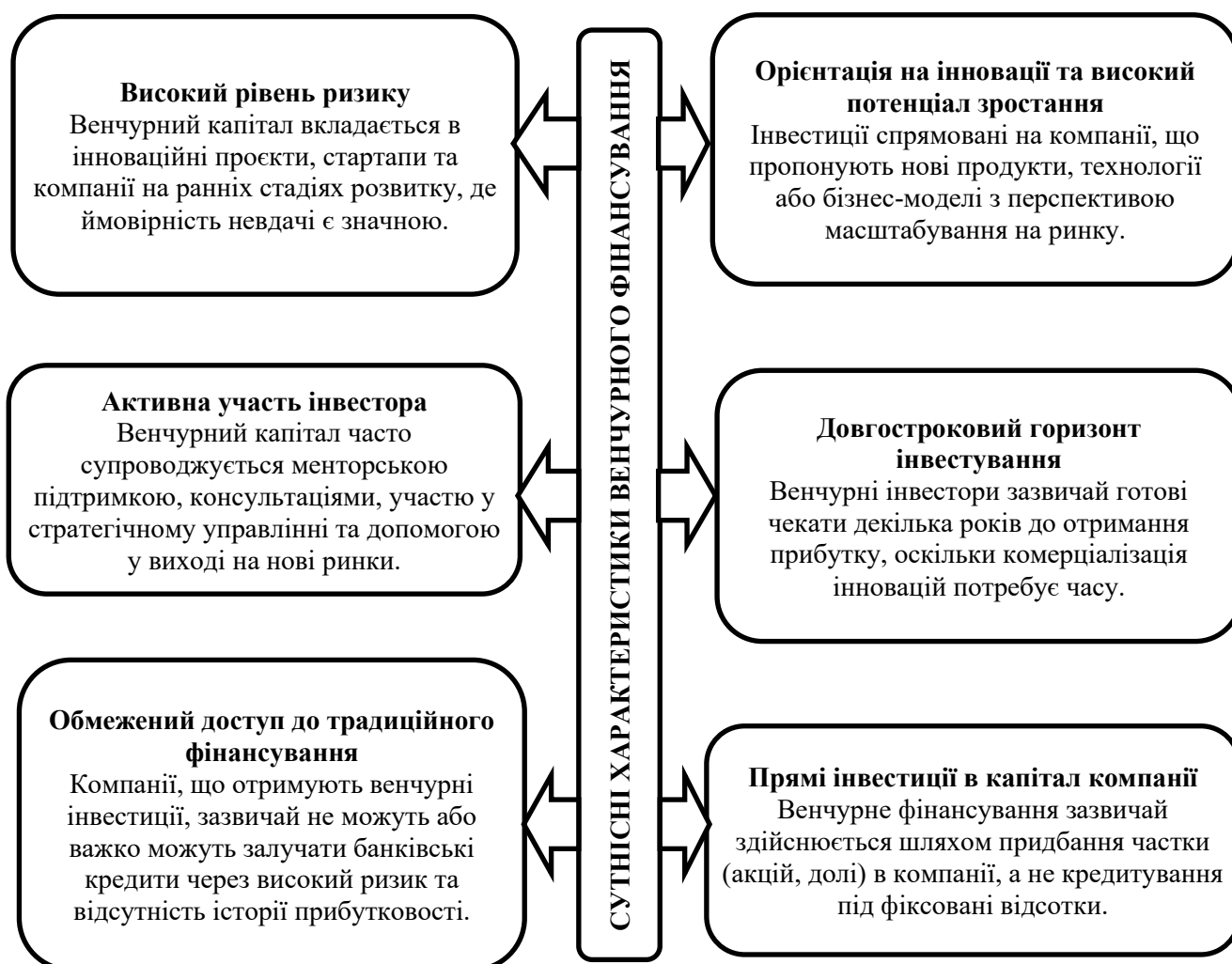

Рис. 1. Основні характеристики венчурного фінансування

Джерело: на основі [9]

Таким чином, венчурне фінансування характеризується високим рівнем ризику та орієнтацією на інноваційні й швидкозростаючі проєкти, що потребують нестандартних рішень і значних ресурсів для розвитку. Основними ознаками цього інструменту є довгостроковий горизонт інвестування, активна участь інвестора у корпоративному управлінні, обмежений доступ компаній до традиційних джерел фінансування та високий потенціал прибутковості. Крім того, венчурні інвестиції спрямовані на підтримку масштабованих бізнес-моделей, що забезпечує можливість швидкого розширення діяльності компаній і подальший вихід інвестора через механізми продажу

частки або IPO. У сукупності ці характеристики визначають венчурне фінансування як ефективний інструмент підтримки інноваційного розвитку підприємств.

Особливої ваги венчурне фінансування набуває для експортно-орієнтованих підприємств, діяльність яких пов'язана з функціонуванням на міжнародних ринках. Такі компанії працюють в умовах підвищеного рівня валютних, ринкових та регуляторних ризиків, що супроводжують зовнішньоекономічну діяльність. У цьому контексті залучення венчурного капіталу дозволяє забезпечити фінансову підтримку інноваційних проєктів на ранніх етапах їх міжнародної комерціалізації та зменшити вплив невизначеності. Водночас венчурні інвестори можуть сприяти інтеграції підприємств у глобальні ланцюги створення вартості, надаючи доступ до міжнародних партнерських мереж, технологічних платформ і каналів збуту. Це створює передумови для масштабування бізнес-моделей, розширення присутності на міжнародних ринках та зростання експортного потенціалу підприємств.

Разом із тим роль венчурного фінансування для розвитку інноваційних та експортно-орієнтованих підприємств проявляється не лише на рівні окремих компаній, а й у масштабах світової економіки. Саме зміни масштабів залучення венчурного капіталу в останні роки відображають рівень його впливу на інноваційний розвиток експортно-орієнтованих підприємств та структуру світової економіки. У зв'язку з цим доцільним є аналіз динаміки обсягів венчурних інвестицій у світі, що дозволяє оцінити сучасні тенденції розвитку глобального венчурного ринку (рис. 2).

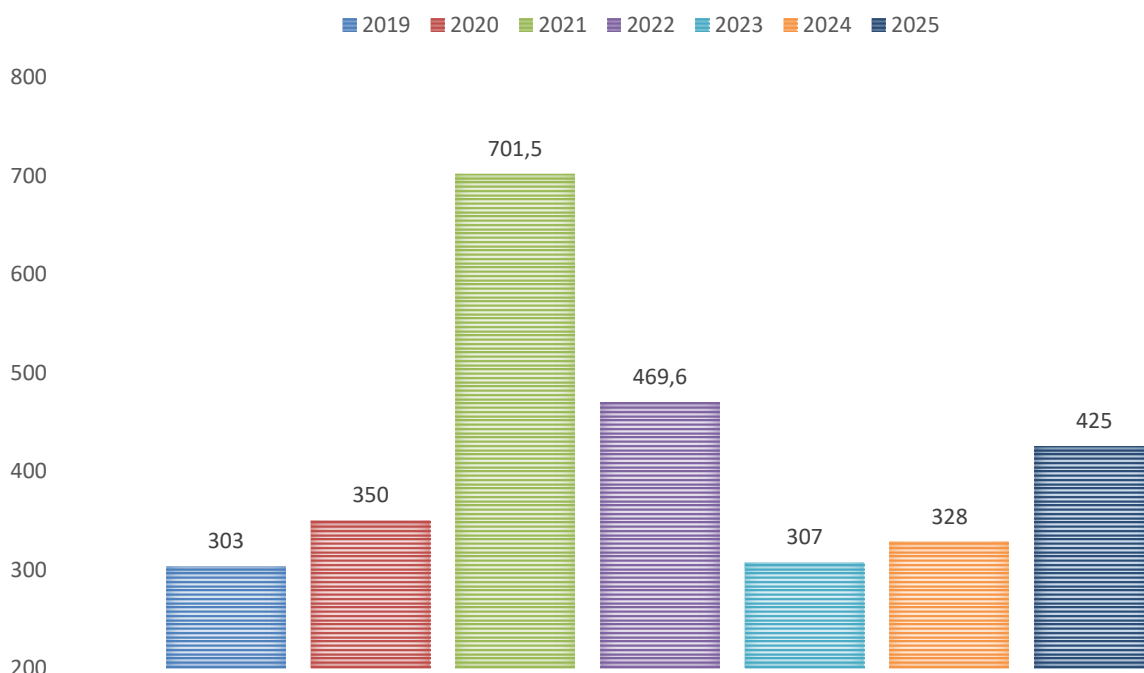

Рис. 2. Обсяги венчурних інвестицій у 2019 –2025 роках, млрд. дол.

Джерело: узагальнено на основі [10]

Дані наведені на рис. 2 ілюструють суттєве збільшення масштабів глобального венчурного інвестування в останні роки. Якщо у 2019 р. обсяги венчурних інвестицій становили близько 303 млрд дол., то у 2025 р. вони перевищили 420 млрд дол., що свідчить про зростання ролі венчурного капіталу у фінансуванні інноваційних проєктів на світовому рівні. Такі тенденції підтверджують позицію венчурних інвестицій як важливого механізму фінансування технологічного розвитку та підтримки масштабованих бізнес-моделей.

Пікове значення спостерігалось у 2021 р. і становило понад 700 млрд дол., така ситуація була зумовлена поєднанням низьких процентних ставок, високої ліквідності на фінансових ринках і значного попиту на технологічні інновації в умовах пандемії COVID-19. У цей період венчурні фонди активно інвестували в стартапи різних стадій, що сприяло стрімкому зростанню загальних обсягів фінансування.

Наступне зниження у 2022–2023 рр. було пов'язане з глобальними змінами у макроекономічному середовищі. У цей період світова економіка стикнулася з підвищенням процентних ставок, зниженням оцінок технологічних компаній та уповільненням ринку IPO, що призвело до скорочення венчурних інвестицій приблизно на третину порівняно з піковим 2021 роком. Згідно з даними Crunchbase, у 2023 р. загальний обсяг фінансування впав до позначки \$285 млрд дол. – це найнижчий рівень з 2019 р., що відображає загальну корекцію ринку після 2021 р. [11].

Проте вже з 2024 р. спостерігається відновлення венчурної активності, а у 2025 р. загальні обсяги знову значно зросли, досягнувши понад 420 млрд дол., що робить 2025 р. одним із трьох найбільших років за обсягом інвестицій. Частково це зростання пов'язано із зростанням обсягів інвестицій у провідні технологічні сектори, зокрема штучний інтелект, які утримують увагу світових інвесторів і стимулюють зростання фінансування навіть у нестабільних умовах.

Таким чином, динаміка глобального венчурного інвестування свідчить не лише про циклічні коливання, а й про збереження його стратегічної ролі у фінансуванні інновацій.

Важливим аспектом аналізу глобального венчурного ринку є географічний розподіл інвестицій. Географічна структура венчурних інвестицій за 2024-2025 роки представлена на рис. 3 та характеризує територіальний розподіл фінансових потоків між окремими регіонами та країнами, відображаючи рівень концентрації капіталу, провідні інвестиційні центри та просторові диспропорції розвитку глобального венчурного ринку.

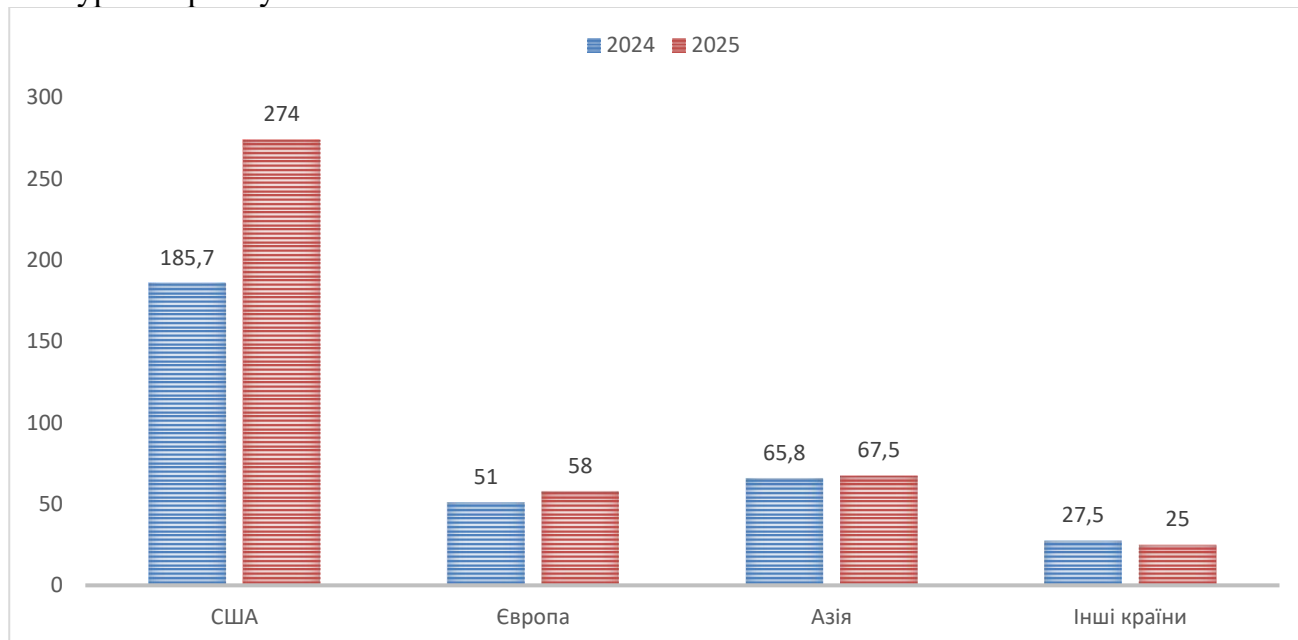

Рис. 3. Географічна структура венчурних інвестицій, млрд. дол.

Джерело: узагальнено на основі [10, 12-15]

Аналіз географічної структури венчурного фінансування свідчить про високу концентрацію капіталу у провідних інноваційних центрах світу та нерівномірність його регіонального розподілу. У 2025 р. глобальний обсяг венчурного інвестування

становив 425 млрд дол., з яких приблизно 274 млрд дол., або близько 64%, припало на США. Це означає, що майже дві третини світового венчурного капіталу зосереджено в одній країні, що підтверджує домінуючу роль американської екосистеми у фінансуванні технологічних компаній. Порівняно з 2024 р., коли частка США оцінювалася на рівні близько 56%, у 2025 р. спостерігається подальше посилення концентрації інвестицій саме на американському ринку.

Європа у 2025 р. залучила близько 58 млрд дол., що перевищує показник 2024 р. (приблизно 51 млрд дол.) та свідчить про помірне відновлення інвестиційної активності. Водночас частка регіону у світовому обсязі залишається значно меншою порівняно зі США і становить близько 13–14% глобального ринку. Це вказує на збереження структурного розриву між європейським та американським венчурними ринками.

Азія у 2025 р. залучила близько 67,5 млрд дол., що лише незначно перевищує показник 2024 р. (65,8 млрд дол.), який був мінімальним за останнє десятиліття. Попри масштаб економік регіону, частка Азії у глобальному венчурному фінансуванні залишається відносно стабільною та не демонструє суттєвого розширення. Це може свідчити про більш обережну інвестиційну політику та вплив макроекономічних факторів на динаміку ринку.

Інші регіони світу – зокрема Латинська Америка та Африка – у сукупності акумулювали близько 25–27 млрд дол., що становить незначну частку світового венчурного капіталу. Така структура підкреслює глобальну асиметрію у доступі до ризикового фінансування та концентрацію інноваційного капіталу у розвинених фінансових центрах.

Отже, географічна структура венчурного фінансування у 2024–2025 рр. характеризується не лише відновленням загальних обсягів, а й посиленням концентрації капіталу в США. Це свідчить про зростання ролі американського ринку як ключового драйвера глобальної венчурної активності та про збереження регіональних дисбалансів у розподілі інноваційних інвестицій.

Водночас не менш важливим аспектом аналізу глобального венчурного ринку є галузева структура інвестицій, яка відображає пріоритетні напрями вкладення капіталу та технологічні тренди сучасної економіки.

У 2025 році структура глобального венчурного фінансування характеризується чітко вираженим домінуванням сектору штучного інтелекту та концентрацією капіталу у великих інвестиційних раундах. Обсяг фінансування AI-проектів сягнув близько 211 млрд дол., що становить майже 50% світового венчурного ринку. Значні обсяги інвестицій також були спрямовані у сфери охорони здоров'я та біотехнологій (приблизно 71,7 млрд дол.) та фінансових послуг (близько 52 млрд дол.). Водночас спостерігається суттєва концентрація ресурсів: п'ять найбільших компаній залучили близько 84 млрд дол., що еквівалентно приблизно 20% глобального фінансування, а понад третина інвестицій припала на мегараунди обсягом понад 500 млн дол.

Структурні зрушення почали формуватися ще у 2024 році, коли сектор штучного інтелекту посилив свою роль у розподілі венчурного капіталу. За даними CB Insights, у 2024 році AI акумулював 37% загального обсягу венчурного фінансування, хоча його частка у кількості угод становила 17%, що свідчить про зростання середнього розміру інвестицій [16]. За інформацією Crunchbase, саме AI став ключовим драйвером відновлення ринку, тоді як загальний обсяг венчурного фінансування зростає

помірними темпами [10].

Таким чином, сучасна структура венчурного фінансування відображає перехід до моделі «концентрованого зростання», за якої інвестиційні ресурси дедалі більше зосереджуються у високотехнологічних секторах із високим потенціалом масштабування, що посилює як інноваційну динаміку, так і рівень ринкової концентрації капіталу.

Подібні тенденції розвитку венчурного фінансування, хоча й з певними національними особливостями, простежуються і на рівні окремих країн, зокрема в Україні. Венчурне фінансування в Україні демонструє помітну адаптацію до сучасних викликів і зміни структури інвестицій. За даними аналітичного порталу *InVenture*, у 2025 році стартапи та технологічні підприємства залучили в загальному близько 526 мільйонів доларів США венчурного капіталу, при цьому значна частина цієї суми була зосереджена в кількох великих угодах, а не рівномірно розподілена по ринку. Це свідчить про тенденцію концентрації капіталу в певних проектах і галузях, а не про широкомасштабне зростання всієї VC-екосистеми [17].

Основними напрямками венчурного інвестування в Україні сьогодні залишаються [17]:

- FinTech – рішення для фінансових послуг, платіжних систем та цифрового банкінгу. Це залишається традиційно сильним напрямом українських стартапів завдяки поєднанню інноваційних продуктів і великого попиту на фінансові сервіси.
- AI та SaaS – генеративний штучний інтелект, аналітичні платформи та програмні сервіси для бізнесу привертають увагу інвесторів як локальних, так і міжнародних.
- HealthTech – стартапи у сфері телемедицини, медичних платформ та біотехнологій демонструють поступове зростання інвестицій, особливо у сегменті цифрового здоров'я.
- Defence та dual-use технології – з урахуванням безпекових ризиків і війни, значна частина венчурних коштів спрямовується на оборонні та суміжні технології, що мають стратегічне значення для країни.

Крім того, однією з помітних тенденцій розвитку венчурного ринку в Україні є зростання інтересу інвесторів до сектору оборонних технологій, що безпосередньо пов'язано з повномасштабною війною та підвищеними безпековими викликами. В умовах воєнного стану оборонні інновації стали важливим напрямом технологічного розвитку, оскільки потреба у сучасних рішеннях для забезпечення національної безпеки стимулює активне створення нових стартапів у цій сфері.

Унаслідок цього частка венчурних угод у безпековому сегменті поступово зростає, а українські технологічні компанії, що працюють у галузях безпілотних систем, військової робототехніки, кібербезпеки та програмного забезпечення для оборонних потреб, дедалі активніше залучають інвестиції. Важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні венчурні фонди, приватні інвестори та спеціалізовані інноваційні програми підтримки оборонних стартапів.

У таких умовах особливого значення набуває державна політика підтримки інноваційного підприємництва та розвитку венчурного фінансування. Останніми роками держава активізувала політику підтримки інноваційного підприємництва та розвитку венчурного фінансування, що пов'язано з необхідністю формування конкурентоспроможної технологічної економіки та інтеграції України у глобальні

інноваційні процеси. У межах цієї політики було реалізовано низку інституційних і регуляторних заходів, спрямованих на створення сприятливого середовища для розвитку стартапів, залучення інвестицій та розширення можливостей фінансування інноваційних проєктів.

Одним із важливих кроків стало створення у 2019 році Ukrainian Startup Fund, діяльність якого спрямована на підтримку інноваційних стартапів на ранніх стадіях розвитку. Фонд надає грантове фінансування проєктам на етапах pre-seed та seed, що дозволяє підприємцям розвивати інноваційні ідеї, створювати прототипи продуктів та підготуватися до залучення приватного венчурного капіталу. Таким чином, діяльність фонду сприяє формуванню початкового інвестиційного середовища та розвитку національної стартап-екосистеми [18].

Важливим напрямом державної політики також стало формування сприятливого регуляторного середовища для технологічних компаній. У цьому контексті було запроваджено спеціальний правовий режим Diiia City, який передбачає податкові стимули, гнучкі форми зайнятості та сучасні інструменти залучення інвестицій. Запровадження такого режиму спрямоване на підвищення інвестиційної привабливості українського технологічного сектору та створення умов для активнішого залучення венчурного капіталу [19].

Крім того, держава приділяє увагу розвитку інноваційної інфраструктури, що включає створення технологічних парків, інноваційних хабів, бізнес-інкубаторів та акселераторів. Такі інституції сприяють розвитку підприємницьких компетенцій, забезпечують стартапам доступ до менторської підтримки, інвестиційних мереж і технологічних ресурсів. У результаті формується більш сприятливе середовище для комерціалізації інновацій та подальшого залучення венчурного фінансування [20].

Висновки. Отже, венчурне фінансування є важливим інструментом підтримки інноваційних та експортно-орієнтованих компаній, оскільки забезпечує доступ до фінансових ресурсів на ранніх етапах розвитку та сприяє комерціалізації нових технологій. Особливістю венчурного капіталу є поєднання фінансової підтримки з управлінською та експертною участю інвестора, що підвищує ефективність реалізації інноваційних проєктів і сприяє виходу підприємств на міжнародні ринки.

Аналіз глобального ринку венчурних інвестицій засвідчив його зростаючу роль у фінансуванні високотехнологічних секторів економіки, зокрема штучного інтелекту, фінансових технологій та біотехнологій. При цьому спостерігається значна концентрація венчурного капіталу у провідних інноваційних центрах світу, передусім у США, що формує глобальні тенденції розвитку технологічних ринків.

Для України венчурне фінансування набуває особливого значення в умовах трансформації економіки та розвитку інноваційного підприємництва. Попри складні макроекономічні умови, українські технологічні компанії продовжують залучати інвестиції у сферах AI, SaaS, FinTech та defence-tech, що створює передумови для зміцнення позицій країни у глобальній інноваційній економіці.

Список використаної літератури

1. Trabelsi D., Shiri G., Özaygen A. Venture capital and the financing of innovation. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/333237092_Venture_Capital_and_the_Financing_of_Innovation

2. Greenwood J., Han P., Sánchez J. M. Venture Capital: A Catalyst for Innovation and Growth. Review. Federal Reserve Bank of St. Louis. 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/360119369_Venture_Capital_A_Catalyst_for_Innovation_and_Growth
3. Cumming D., Schmidt D., Walz U. Legality and venture capital governance around the world. *Journal of Business Venturing*. Elsevier. 2010. vol. 25 (1). p. 54-72. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2008.07.001>
4. Дроздовський Я.П., Фединець, М. М. Венчурне інвестування в сучасних умовах розвитку світової економіки. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2022. №3. С. 48-53. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0d48bceb-5af3-4c9c-8506-cf3d93422745/content>
5. Скиба Г.І., Мазур Ю.В., Несходовський І.С. Венчурне фінансування як драйвер розвитку інноваційних підприємств у цифрову епоху: сучасні механізми та перспективи. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №4 (55). С. 262-268. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1419/1369>
6. Притуляк Н.М. Венчурне фінансування інноваційної діяльності (теоретичний аспект). *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. №8. С.9-13. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2013/5.pdf
7. Lerner, J., Nanda, R. Venture capital and innovation. *Handbook of the Economics of Corporate Finance*. Amsterdam: Elsevier. Volume 1. Issue 1. 2023. p. 77-105. URL: <https://doi.org/10.1016/bs.hecf.2023.02.002>
8. Gompers P. A., Lerner J. The determinants of corporate venture capital success: Evidence from the United States. Washington, DC : Brookings Institution, 1998. URL: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/1998/01/1998_bpeamicro_gompers.pdf
9. Венчурні інвестиції простими словами: керівництво для стартапів та інвесторів. URL: <https://iclub.vc/uk/insights/what-are-venture-capital-investments.html>
10. Global Venture Funding In 2025 Surged As Startup Deals And Valuations Set All-Time Records. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/funding-data-third-largest-year-2025/>
11. Global Startup Funding In 2023 Clocks In At Lowest Level In 5 Years. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/global-funding-data-analysis-ai-eoy-2023/>
12. Asia Venture Funding Tanks To 10-Year Low. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/asia-startup-funding-tanks-eoy-2024/>
13. Europe's Startup Funding Stabilized In 2024, But Remains Far Off Market Peak. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/europe-startup-funding-eoy-2024/>
14. Asian Startup Funding Fell In 2025 But Rose In Q4. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/asia-startup-funding-up-q4-down-ye-2025/>
15. European Venture Funding Nudged Higher In 2025, While AI Led For The First Time. URL: <https://news.crunchbase.com/venture/european-funding-nudged-higher-ai-led-2025/>
16. State of Venture 2024 Report. URL: <https://www.cbinsights.com/research/report/venture-trends-2024/>
17. Ukrainian Venture Capital in 2025: Capital Concentration, Defence Focus, and a Stress Test for the Ecosystem. URL: <https://inventure.com.ua/en/analytics/investments/ukrainian-venture-capital-in-2025%3A->

capital-concentration-defence-focus-and-a-stress-test-for-the-ecosystem?

18. Підтримуємо ідеї, що формують майбутнє! Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua/about-usf>

19. Офіційний сайт Дія.City. URL: <https://city.diia.gov.ua/>

20. Стан розвитку інноваційної інфраструктури. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=022cfe7f-2c18-4545-ab69-1a3a39aea3f8&title=StanRozvitkuInnovatsiinoiInfrastrukturi%20>

Дата надходження статті: 04.03.2026

Дата прийняття статті: 15.03.2026

Дата публікації статті: 31.03.2026